

EXCURSIÓ A LLINÀS

17 FEBRER 1884.

Reunits los Srs. Massó (Antoni), Banús, y l' infrascrit á la estació dels ferro-carrils de Barcelona á Tarragona y Fransa, sortirem á las 5' 23, de nostre meridiá, cap á Llinàs. Encara que 'n aquèlla hora las ombres de la nit omplian l' espay, no obstant á voltas la celistia de la matinada deixava entreveure las masses dels edificis, y una que altra llum, dels pobles dels voltants d' aquesta ciutat; altra gran massa 'ns indicava lo pas del Coll de Moncada; mes poch á poch las ombres se desvaneixen, desapareix aquella vaguetat, los objectes van marcant llurs contorns, la llum va extenense per tot y quan esperavam al arribar á Granollers un dia bo, nos poguerem convencer de tot lo contrari, tal era l' estat del cel complertament emboyrat, en termes que al esser á Llinàs á las 6' 56 comensava á ploure, encara que lleugerament.

Rebuts en dita població pel soci delegat Sr Vila, visitàrem tot seguit la masía nomenada *can Rossell*, situada á un

quart escàs al S. del poble. A pochs passos de la casa y en los voltants del camí que hi conduehix, sé trobaren temps enrera, de resultas d' una excavació que maná fer lo propietari, varis objectes, com son monedas d' argent y coure, *tegulas*, (una ab la impressió d' una má), un plat de cerámica de color negre ab dibuixos, etc., que segons parer de personas que 'ls havian examinat devian provenir de la época romana. Dit propietari, ab molta amabilitat, nos ensenyá duas monedas d' argent; una d' ellas ab la efigie de *Adrianus Augustus* y en los revers una figura que porta un ídol; fentnos saber al meteix temps que 'n poder del Sr. Oñós, argenter d' aquesta ciutat, s' hi troba una moneda de coure y algun altre objecte recullits en la meteixa excavació. Nos oferí també que si algun dia determinés fer nous treballs no dexaria de consultar á la Associació, pera que fossen més profitosos sos resultats.

De retorn á la casa de nostre delegat nos convencem de la impossibilitat de portar á cap la excursió á Arenys per la serra del Corredor, tota vegada que 'l temps s' aná tapant y fou precis despedir lo guia proporcionat per lo esmentat senyor, mentres acceptávam la hospitalitat que 'ns havia ofert y que 'ns reiterará novament allavors.

Malgrat lo temps visitárem lo *Castell*, gran casal del sigle xvi, puig porta la fetxa de 1550, restaurat avuy, essent de doldre que la capa de pintura que s' ha donat sobre la pedra hi hagi fet perdre son color natural Té caracter la fatxada, y sobre la porta hi ha un colossal escut dels fundadors, sostingut per dos lleons, Un fris apoyat en duas columnas serveix de march al escut, y sobre aquell ressalta lo bust d' un guerrer.

Se puja á las habitaciones per una escala de regular amplada y d' aquesta á una galeria, que res té de remarcable, y que dona accés á una gran sala, ab sostre entexinat y ab pinturas en lo fris imitant cortinatjes. Llástima que 'l moblatje no s' avingui ab la severitat de la sala. Nostre company Sr Massó tragué una fotografia de dita portada y escut.

Eran prop las dotze quant arrivárem á la iglesia ahont nos rebé lo Revt. Sr Rector qui 'ns manifestá que no poshia cap documenten son arxíu ni objecte antich per haver desaparegut en pasadas guerras; no obstant nos ensenyá una lápida de marbre d' un groch cendrós y d' uns dos palms y mitj de llargada per dos d' alsada, magnificament conservada, en la que hi ha gravada en lletras góticas la següent inscripció: *iv Kalendas Julii anno Domini millesimo trecentessimo quarto obiit Geraldus de Bosco qui stabilivit unum aniversarium et assignavit decem octavos frumenti ad mensuram santi Celedonii, recipiendo in manso de Aulet per Rectorem de Linaris, et celebrentur octo presbiteri, duos pro Berengario, et tres pro Geraldus de Bosco, et tres pro uxore dicti Geraldus*. Se 'n tregueren dos calchs.

No hi ha datos de quan fou edificada la actual iglesia, que malgrat las desacertadas restauracions que s' hi han fet, conserva encara l' ábside y las nervaturas de las voltas góticas.

La anterior iglesia existia ja á últims del sigle xi com ho comproba lo següent: Essent bisbe de Barcelona lo vescomte de Cardona Folch (ó Fulcus, com l'anomena en son catalech Geroni Paulo, encara que erradament, donchs es Folch ó Fulco llatinísat) que governá la seu de Barce-

lona desde l' any 1096 al 1099, se cita la iglesia y lloch de Llinás ab lo nom de Linaris, ab motiu de que 'l bisbe de Gèrona Bernat Umbert, defraudá als canonges de Barcelona, referent á uns llochs que 'ls pertanyian y dels que se 'n havia apoderat dit bisbe de Girona ab pretext de que li pertocavan, per dret hereditari. Hi hagué una oportunitat pera que 'ls canonges recobressen lo que era seu, per quant en l' any 1097, se celebrá en Girona un concíli per l' arquebisbe de Toledo D. Bernat, que era llegat apostólich, congregat pera donar forsa á la dignitat de la llibertat eclesiástica y allavors los canonges posaren sa demanda contra 'l bisbe de Girona, y obtingueren sentència á son favor, logrant que 'ls fulminessen excomunió contra 'ls que 'ls perjudicavan en bens de la *iglesia de Linaris perteneixent al capítol de Barcelona*. A dit concíli hi assistí 'l dit bisbe *Fulco* ó *Folch* de Cardona, los de *Roda* y de *Gèrona* y l' arquebisbe de *Tarragona*. (Espanya Sagrada 65, cap. 6, pag. 243. y 244.)

Despedits pel Rector ab molta amabilitat y de retorn al poble, casi tocant á las primeras casas, vegérem una creu de terme del sigle XVI; te marcada la fecha de 1574.

Teniam fet lo proposit de visitar, á la tarde, Coll-sabadell, poblet situat al E y á una mitja hora de Llinás, mes lo mal temps nos ho impedí, dolguentnos molt aquet contratemps puix que segons nos digué lo Sr Rector fou fundada sa iglesia pel sucesor de Sant Olaguer.

Aprofitant lo curt temps que faltava pera retornar á Barcelona, vegérem una altra creu de terme, situada á un quart escás del poble junt al camí vell de S. Celoni; es gòtica, bastant destruïda, y te uns trenta palms d' alsària.

Se 'ns feu present ademés que en una masia pròxima hi havia una finestra gòtica, la que no poguerem veure.

Llinás compren los llochs de S. Joan de Sanata, Coll-Sabadell y Alfou, als seus voltants, té uns 1137 habitants, està situat sobre 'l riu Mogent, lo qual fa que hi hagi molt regadiu haventsi establert una fàbrica de farinas. Lo terrenó produeix vi, blat, ordi y tota mena de llegums.

Com á medis de comunicació, té ademés del cami de ferro una carretera que condueix á Mataró, una altra que de Granollers va á S. Celoni y la que porta á la Garriga.

Lo poble de Llinás celebra 'l dilluns de Pascua florida, un aplech en lo Santuari del Corredor.

Aixó es quant puch relatar referent á nostra excursió á Llinás y no acabaré la breu ressenya sens donar las gracias á nostre digne delegat Sr. Vila, per las atencions que li meresquerem, Las faré extensivas ademés al Rnt. Rector, al Sr. Estiu, *gefe* de la estació del cami de ferro, y al jove Sr. Rossell, los quals s' afanyaren en atendrems en tot, fentnos oblidar la contrarietat del mal temps fins nostre retorn á la capital que 's verificá en lo tren que surt de Llinás á las 6'17, y que arriba á aquesta ciutat á las 7'51 del vespre.

JOAN LLOPIS Y BOFILL.